

باسمه تعالی

بیانیه پایانی هجدهمین کنگره علوم خاک ایران

تفکر سیستمی جامع‌نگر ایجاب می‌نماید که تمامی پیکره گسترده خاک‌کره ایران، مورد توجه، حفاظت و مدیریت بهینه قرار گیرد. به عبارت دیگر، استفاده از ظرفیت‌های مختلف خاک‌کره ایران بایستی به‌گونه‌ای صورت پذیرد که ضمن بهره‌برداری بهینه نسل حاضر از آن‌ها، با تاکید بر رعایت حقوق خاک، این منابع برای نسل آینده نیز مورد حفاظت قرار گیرند. عدم وجود حکمرانی یکپارچه خاک در کشور، موجب بروز چالش‌های فراوانی گردیده است. در این راستا توجه به موارد زیر، مورد تاکید قرار می‌گیرند:

۱. خاک، کارکردهای چندگانه‌ای دارد و مدیریت احیاگر آن می‌تواند امنیت غذایی پایدار، حفاظت محیط زیست، حل بحران آب، گرد و غبار، سیل، و حفظ و ارتقای سلامت جامعه را در پی داشته باشد.
۲. منابع خاک کشور دچار مشکلات عمده‌ای از قبیل تغییر کاربری اراضی خاک‌های حاصلخیز، شوری خاک‌ها، فرسایش آبی و بادی، آلودگی خاک، فقر ماده آلی و تنوع زیستی می‌باشند که باید مورد توجه جدی قرار گیرند.
۳. قانون حفاظت از خاک که حدود چهار سال از زمان تصویب آن می‌گذرد، هنوز به مرحله اجرا نرسیده که موجب نگرانی فراوان شده است. اجرای دقیق این قانون و به‌کارگیری دانش‌آموختگان فرهیخته علوم خاک کشور در این راستا می‌تواند بسیاری از مشکلات موجود را برطرف نماید.
۴. تغییر اقلیم جهانی، یک واقعیت موجود است که بسیاری از جنبه‌های زندگی بشر را تحت‌الشعاع قرار داده و خواهد داد. مدیریت احیاگر خاک، یک راه حل کلیدی و موثر برای مقابله و یا هم‌زیستی با این پدیده است.

۵. تشکیل کارگروه تخصصی ارزش‌گذاری قیمت واقعی خاک‌ها با محوریت سازمان برنامه و بودجه کشور، استفاده از

تخصص‌های مختلف موجود در سازمان‌های ذیربط، از جمله موسسه پژوهش‌های اقتصادی و برنامه‌ریزی وزارت جهاد

کشاورزی، مراجع تخصصی علوم خاک و ...، بایستی در اولویت قرار گیرد.

۶. اجرایی شدن تهیه نقشه‌های خاک ۱:۲۵۰۰۰ کشور، منوط به استفاده از تمامی ظرفیت‌های موجود، اعم از

آزمایشگاه‌های تخصصی خاک و آب، و دانش‌آموختگان خاک بوده که موجب افزایش اشتغال‌زایی و انگیزه ایشان خواهد

شد.

۷. آموزش‌های کشاورزی، از جمله علوم و مهندسی خاک، نیازمند بازنگری جامع و همه‌جانبه است. در دولت‌های مختلف

در این زمینه برنامه‌های خاصی مطرح گردیده که متأسفانه به‌علت عدم جامع‌نگری لازم، مورد استقبال متخصصین امر

قرار نگرفته و موجب اتلاف وقت و انرژی شده است. لذا لازم است که مطالعه کامل و جامعی در مورد آموزش و

تحقیقات بخش کشاورزی صورت گرفته و نقشه راه این بخش مهم، تدوین شود و در قالب برنامه‌های کوتاه‌مدت،

میان‌مدت و درازمدت اجرایی گردد.

۸. استان زرخیز خوزستان با وجود توانمندی‌های بالفعل و بالقوه در زمینه‌های مختلف، از چالش‌های بزرگی چون

آلودگی‌های نفتی خاک، شوری خاک و فرسایش بادی رنج می‌برد که رسیدگی به آن‌ها باید در دستور کار مسئولین

ذیربط قرار گیرد.

و من الله التوفیق